

Секція 4. Доктрина сталого розвитку та горизонт прогнозування

ГЛОБАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ПЕРЕДУМОВА ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН ДО 2030 РОКУ

Мелеганич Ганна Ігорівна

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій ДВНЗ

«Ужгородський національний університет»

Галина Чуба

кандидат філологічних наук,

викладач кафедри українознавства

Ягелонського університету (Республіка Польща)

Україна як активний член Організації Об'єднаних Націй та країна, яка прагне до розвитку, має здійснювати послідовну та обґрунтовану політику в державі. Практика успішних країн показує, що для досягнення бажаного рівня розвитку в будь-якій сфері життя має бути чіткий план дій. ООН як організація, яка з 1945 року є найважливішою та найавторитетнішою міжнародною організацією, полегшила роботу для усіх держав світу, вказавши єдиний правильний збалансований шлях, який може привести кожен окрему країну, а водночас і людство в цілому до процвітання і головне – без завдання значної шкоди для довкілля. Цей шлях називається сталий (збалансований) розвиток. У 2015 році міжнародною спільнотою через Генеральну Асамблею ООН було поставлено не просто цілі, а й засоби з їх досягнення. Передувало цьому ряд зустрічей та прийняття різної ваги документів у міжнародній площині. У 1992 році відбулася конференція, організована ООН в Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища та розвитку (інша назва – саміт «Планета Земля»), головним висновком якої стала констатація факту, що проблеми розвитку та проблеми довкілля не можна розглядати окремо. І саме

ця конференція означила напрямок, яким має рухатися людство – концепцію сталого розвитку, що передбачає узгодження економічних, екологічних та соціальних елементів розвитку. Цією конференцією також було затверджено Програму «Порядок денний на ХХІ ст.», яка поставила для всіх країн за мету – задовольняти потреби сучасності без загрози майбутнім поколінням у повній мірі задовольняти свої потреби [1]. Наступною найбільш значимою подією стала зустріч представників держав та міжнародних організацій у 2000 році, коли були вже визначені Цілі розвитку тисячоліття – міжнародні цілі розвитку, сформульовані в Декларації тисячоліття ООН 189 країнами-членами ООН та 23 міжнародними організаціями. Найбільш актуальним документом, який є предметом даного дослідження, є Цілі сталого розвитку ООН до 2030 року. Офіційна назва цього документу – Резолюція A/RES/70/1, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 25 вересня 2015 року, «Перетворення нашого світу: Порядок денний сталого розвитку 2030» [4]. Саме цей документ найбільше з усіх попередніх орієнтований на людину, мир, процвітання та партнерство, є всеосяжним, розрахованим на перспективу, передбачає врахування інтересів людей; це набір універсальних і орієнтованих на перетворення цілей і завдань. Цей документ складається з 17 цілей та 169 завдань для досягнення до 2030 року, які є цілісними та неділимими, а також актуальними для реалій, можливостей та перспектив усіх країн світу. Хоча цей документ є доволі амбіційним, оскільки передбачає подолання крайньої бідності, голоду, хвороб, встановлення миру, грамотності, соціального благополуччя, безпеки, рівності, зокрема гендерної, справедливості, належних санітарних умов, екологічну безпеку та доступні енергоресурси, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та інновацій, все ж при спільній діяльності та відповідальності всіх є реальним.

Хоча, на сьогоднішній день ситуація у більшості країн світу далека від того, що описано вище. І, не зважаючи на даний ООН рецепт успіху для досягнення країнами сталого розвитку, є ряд перешкод різного рівня. На нашу думку, передумовою успіху для досягнення Цілей сталого розвитку до 2030

року могли б стати: глобальне партнерство та відповідальність. Саме на це й указано у самому документі на ст.39 «Це партнерство буде діяти в дусі глобальної солідарності, особливо солідарності з бідними людьми і з людьми, що знаходяться у вразливій ситуації. Воно сприятиме активній загальній участі для досягнення всіх цілей і завдань, залучаючи в цю діяльність уряди, приватний сектор, громадянське суспільство, систему Організації Об'єднаних Націй та інших суб'єктів і мобілізуючи всі наявні ресурси» [4]. Тобто, для країн, що розвиваються та відстають у розвитку або мають військові конфлікти ООН цим документом зобов'язується більше надавати допомоги.

В умовах глобалізованого світу знаходимо все більше фактів, які доказують, що одна країна не в змозі, як правило, вирішити навіть свої внутрішні проблеми без зовнішньої допомоги, не говорячи вже про міжнародні чи регіональні. Саме тому цьому присвячена й заключна 17 ціль – Зміцнення засобів здійснення і активізація роботи в межах Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку. Стосується це, насамперед, фінансів, технологій, нарощування потенціалу, торгівлі. Розширювати співпрацю по лінії Північ-Південь і Південь-Південь, а також тристороннє регіональне і міжнародне співробітництво в областях науки, техніки і інновацій та доступ до відповідних досягнень; активізувати обмін знаннями на взаємно узгоджених умовах, в тому числі завдяки поліпшенню координації між існуючими механізмами, зокрема на рівні Організації Об'єднаних Націй, а також за допомогою глобального механізму стимулювання передачі технологій [4]. Зміцнення Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку, доповнюється партнерствами за участю багатьох зацікавлених сторін, які мобілізують і поширюють знання, досвід, технології та фінансові ресурси, з тим, щоб підтримувати досягнення цілей в області сталого розвитку в усіх країнах, особливо в країнах, що розвиваються. Надзвичайно важливим є ефективне партнерство між державою та структурами, які її представляють, приватним сектором та громадянським суспільством, за умови можливості спиратися на досвід та стратегії розвитку, а також ресурси один одного.

На думку української дослідниці Ю.Ткаченко, глобальне партнерство – це принципово нова парадигма побудови системи взаємозв'язку окремих територій, регіонів, країн та їх об'єднань; це найвищий рівень співпраці різних рівнів територіальних утворень на засадах міжрегіональної кооперації, соціальних комунікацій і транскордонного співробітництва, що здійснюється з метою досягнення цілей сталого розвитку світової спільноти [2, с.70].

Засади глобального партнерства в одній країні, можуть бути реалізовані через суспільний договір. Автори Доктрини збалансованого розвитку «Україна 2030» саме суспільний договір, як рамкові правила з визначенням відповідальності всіх верств української спільноти з метою досягнення консенсусу між владою, бізнесом і громадянським суспільством у ключових сферах збалансованого розвитку держави на найближче десятиліття, визначають як перший механізм для реалізації політики збалансованого розвитку [3, с.78].

Таким чином, реалізація концепції сталого розвитку повинна відбуватися на всіх рівнях: глобальному, національному, регіональному, галузевому та на рівні суб'єктів господарювання шляхом партнерства на всіх рівнях. Отже, заключна 17 ціль фактично є запорукою для реалізації віх попередніх, бо завдяки зміцненню засобів здійснення та активізації роботи в рамках Глобального партнерства дозволить комплексно підійти до розв'язання екологічних, економічних та соціальних проблем у кожній країні, регіоні, галузі, так і в планетарному масштабі.

Список використаних джерел

- 1.Базові документи. Сталий розвиток для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sd4ua.org/shho-take-stalij-rozvitok/bazovi-dokumenti/>
2. Ткаченко Ю.В. Глобальне партнерство як нова форма суспільного устрою. / Ю.В. Ткаченко // Місцевий розвиток за участі громади. Том 4: Регіональні аспекти та сталий розвиток міст / [за заг.ред. к.пол.н. Г.І.Мелеганич, д.е.н. Ю.М. Петрушенка] . - К.: ВАІТЕ, 2016. – С.64-72

3. УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. — Львів: — Ужгород : Кальварія, 2017. — 164 с

4. Цілі сталого розвитку ООН до 2030 року[Електронний ресурс]. —

Режим доступу: http://www.sd4ua.org/wp-content/uploads/2015/02/SD_resolution_NY_2015.pdf